

Zakójának belső zsebében mindig ott egy fogkefe, hátha útközben meg kell szállnia valahol, mialatt városok, országok vagy kontinensek között utazik, koncertről koncertre. Egyfelől gyűlöli, hogy életének jelentős részét repülőn és autóban tölti, másfelől szenvedélyes utazó. Céltudatos és maximalista, lendületes és derűs. Beleszületett a zené-

be. Két országot tekint otthonának, de hazája a nagyvilág. Tavaly szeptember óta a Pannon Filharmonikusok vezető karmestere, de a Lappeenranta Városi Zenekar élén finn együtteséhez is hű maradt. Olthatatlan tudásszomjjal fürkészi a különböző nemzetek kultúráját, az ott élő embereket. Imád főzni, így a konyhában is ő dirigál.

Minden ízében muzsikus

Igazi művészcsalád az övé. Szüleitől a négy Bogányi testvér egyaránt a muzsikusi vénát örökölte, s házastársul is mindannyian művészt választottak zenész, festő, számítógépes dizájnér személyében. Előfordul, hogy miközben Gergely épp Lisztet vagy Chopint zongorázik ázsiai hallgatóságának, Tibor pedig a dél-afrikai Durban városában vezényel, addig a fuvolista Bernadett a Finn Nemzeti Opera, a fagottos Bence pedig a Helsinkii Filharmonikusok szólistájaként koncertezik valamely másik kontinensen. Hangszerük virtuózai mind a négyen, s rangos nemzetközi versenyek nyertesei. Közös hitvallásuk, hogy kapott talentumukkal jól sáfárkodjanak. Vácon születtek, de felsőfokú zenei tanulmányukat Finnországban végezték, miután szüleiket oda szőlította a munka.

– Tizenkét éves voltam, amikor beültettek miniket a Lada kombi hátsó ülésére, és irány Skandinávia! – meséli Bogányi Tibor. – A szüleinknek eredetileg egy évre szól a szerződésük, ami aztán mindig újabb esztendőkkel hosszabbodott. Így Finnországban is gyökeret eresztettünk, s számunkra ez a kettősség csodálatos lett, hisz időről időre hazajöhettünk az itthoni barátainkhoz, majd visszamehettünk az otthoniakhoz.

– *Zenetanár szülei révén, a muzsika bűvöletében nőhetett fel.*

– Édesanyám zongoratanárnő, Pécssett szerezte a diplomáját, édesapámat az Isten is kórusvezetőnek teremtette, nem létezett számára lehetetlen, még egy sportiskola fiútanulóiból is sikeres énekkart szervezett! Kiváló orgonista is, otthon gyakran szóltak a hatalmas Bach-művek, meg a Kodály-dalok, szóval, belenőtünk a zenébe, mindenféle kényszer és irányítotttság nélkül, teljesen szabadon. A hangszereinket is mi választottuk. A családi legenda szerint én négyéves koromban döntöttem a cselló mellett – a zeneiskolában találtam rá, ahol a szüleink tanítottak.

– *Sok hangszeres szólistától eltérően, ön nem*

hobbiból ragadott karmesteri pálcát, hanem a legkomolyabb tanulmányok után.

– Ahhoz, hogy valaki jó karmester, pláne sikeres zenekarvezető legyen, nem elég értenie a muzsikához, meg kell tanulnia a karmesterség fortélyait, s nem árt, ha közben jó pszichológus is. Elismerem, a munkában szigorú és következetes vagyok, de sosem parancsolok, sokkal inkább kérek. Sokat várok el a muzsikusaimtól, de sokat is adok, segítek.

– *Miként készül föl egy-egy új mű vezénylésére?*

– Kinyitom a kottát, és megnézem, mi van benne. Azonnal hallom, látom, érzem, hogy az adott zenekarral hogyan fogom előadni. Arról nem tehetek, hogy abszolút hallásom van, egyszerűen így születtem. Örülök neki, és igyekszem kiaknázni, mert ez a képesség megkérdőjelezhetetlen, miként az abszolút ritmusérzék is sokat segít nekem. Létezik bizonyos szintű fotómemóriám is, ami a koncerteken mindig fontos eligazítást ad, sokszor a fejemben lapozok.

– *Nagy ívű repertoárral rendelkezik.*

– A barokkot éppúgy kedvelem, mint a kortárs komolyzenét. Hiszem, hogy mai szerzők nélkül nem fejlődhet egy zenekar. Ezt a Pannon Filharmonikusok esetében is szem előtt tartom. Velük az a legfőbb feladatom, hogy nemzetközi szinten is elismertté tegyem őket, s kialakítsam a csak rájuk jellemző, felismerhető, egyedi hangzásvilágot. Az én zenei ideálom egy erőteljesen hegedűre épülő, melódiacentrikus és virtuóz játékmód, amit az együttes már most is nagyon sokszor megmutat magából. Remek koncerteket játszunk, a hazai visszhang is elismerő, de ez nem elég, meg kell mérettetnünk sok helyütt, például Bécsben, Berlinben, sőt, Amerikába és Japánba is jó lenne eljutnunk.

– *Egy évben tizenkét hetet dolgozik Pécssett, ugyanennyit finnországi együttesével, s a vendégszerepelések is kitesznek tíz hetet. Mikor pihen?*

A FESTMÉNYEK BOGÁNYI TIBOR FELESÉGE, ZÁSZKALICZKY ÁGNES ALKOTÁSAI, S KÖZÖS ÚTI ÉLMÉNYEIKET ÖRÖKÍTİK MEG.

– Ritkán, családi körben. Szeretek például főzni, ez remek kikapcsolódás. Sok kínai és még több japán ételt készítek, de hal nélkül, mert arra allergiás vagyok. Az indiai, egzotikus finomságokat is kedvelem, akármerre járok, mindenhol hozok fűszereket, és persze egy csomó receptet is begyűjtök. Óriási élmény felfedezni az igazi, eredeti ízeket, a kávé aromáját, a csokoládé zamatát...

A finnek számára a legszentebb dolog a szaunázás, ott nekem is az életem részévé vált. Nyáron kevésbé szeretem, de télen kétnaponta szaunázom. Kedvencem a törökfürdő-szerű, illatgőzös szauna, ami legfeljebb ötven fokos. Utána meghempergőzni a hóban..., egyenesen fantasztikus! És éleltszennedélyem: az utazás. Gyerekkorom óta Afrikába vágytam (ez a jövő kontinense!), s mostanában többször is járhattam ott, részben a munka miatt. Engem roppantul érdekelnek a különböző nemzetek, az emberek, a szokásaik, az életük, a kultúrájuk. Ahol járok, rám ragad a nyelvből egy kevés, annyira, hogy szót értek az ott élőkkel. A magyar és a finn mellett az angol és a német is jól megy, s olaszul és franciául is többször dolgoztam zenekarokkal.

Az utóbbi időben jártam Kínában, Macaón, Mexikóban, s a jó öreg Európát szinte teljesen bejárhattam. Alig várom a novembert, amikor a feleségemmel Tibetbe utazunk. Ágnes nemcsak remek orgonista, de kiváló festőművész is. Több kiállítása volt Finnországban, aztán Londonban is bemutatkozhatott, onnan meghívták New Yorkba, és most ősszel Finnország képviselőjében részt vehet a Katmandu Art nagy nemzetközi művészeti fesztiválon. Rajongok az ősi, természetes életet élő népekért, Tibet pedig maga a csoda! Mindemellett persze a főfoglalkozásom érdekel és foglalkoztat a legjobban, az, hogy a Pannon Filharmonikusokból világszínvonalú zenekart kovácsoljak. A mottóm, hogy minden alkalommal mindent bele kell adnunk, egyedi, elementáris élménnyé kell tennünk a koncertjeinket. Véget vetünk a Budapest-központúságnak, legalábbis a zene terén. Pécssett van egy fantasztikus zenekar, egy szuper hangversenyterem, s hiszem, hogy együtt csodákra vagyunk képesek!

LEJEGYEZTE: CSATÓ ANDREA

Francia est Bogányival, Perényivel

Május 10-én 19.30-kor a pécsi Kodály Központban a Pannon Filharmonikusok előadásában, Bogányi Tibor vezényletével és Perényi Miklós gondokaművész közreműködésével francia zeneművek csendülnek föl. Két ismert klasszikus alkotás, Ravel Bolerója és Debussy: A tenger című kompozíciója mellett egy kortárs francia zeneszerző, Henri Dutilleux csellóversenye és egyik nyitánya szerepel az est műsorán. Ez utóbbi igen ritkán hallható darab, a címe: Egy egész távoli világ.

Finn muzikusok finn műsora

A Bogányi Tibor vezette Lappeenranta City Orchestra mutatkozik be Pécssett, a Kodály Központban május 24-én 19.30-kor. A finn zenekar három finn szerzőtől játszik, így felcsendül Sibelius: Pelléas and Mélisande című szvitje, amelyet 1905-ben írt Maeterlinck azonos című drámájához; Carl Nielsen 1926-os Fuvolaversenyének szölistája Drahos Béla lesz, az est zárásaként pedig egy kortárs finn komponista, Kalevi Aho XIV. szimfóniája (Rituálék) hangzik el Bogányi Tibor vezényletével. A Pannon Filharmonikusok immár hagyományos, évad végi zenés piknikje május 26-án 18 órakor a Kodály Központban attól is különlegesnek ígérkezik, hogy néhány szám erejéig közösen muzikál majd Bogányi Tibor mindkét zenekara, a lappeenranta-i finn együttes és a PFZ. Erre a belépés ingyenes.

Country zenére rophatjuk

Az I. Pécsi Country Táncház keretében május 11-én este nyolctól a Zsolnay Kulturális Negyed É78-as épületében az amerikai cowboyok által olyannyira kedvelt linedance típusú táncokat tanulhatjuk meg. E gyorsan elsajátítható, hangulatos közösségi táncforma hamar nagy népszerűsége tett szert világszerte: farmer, kockás ing, csizma, cowboykalap, egy kedves mosoly, és máris együtt van hozzá minden kellék! A talpalávalót az íreg együttes húzza, a táncvezető Krivcz Mariann lesz.

Hímes-míves csodák

Karcolt és patkolt, szalmával és magokkal díszített, csipkeszerűen áttört és versikével mintázott, piros, lila, kék és fekete alapszínű, nyolcszáz darab hímes-míves, csodás tojás várja a látogatókat a pécsi Néprajzi Múzeum időszakos kiállításán. A bemutatott remekek között arasznyi magas strucc- és emutójásokat is találunk. A tizenkét éve, virágvasárnap megnyílt zengővárkonyi Míves Tojás Gyűjtemény anyagából származik e válogatás, melynek nagy részét eddig nem láthatta a közönség, most azonban május 12-ig megismerheti Pécssett, a Rákóczi út 15-ben, keddtől szombatig 10-16 óráig.